

Güneydoğu Anadolu: Kutbettin Arzu Diyarbakır TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

nan raporda, GAP'ın bir bütün olarak acilen tamamlanmasının ülke kalkınması için son derece önemli olduğuna dikkat çekildi. Bölge ekonomisinin temelini oluşturan tarımın gelişmesi ve beraberinde tarıma dayalı sanayinin gelişmesi için; GAP kapsamında sulama yatırımları bitirilmeli, bitirilinceye kadar pompajla sulama tesislerine enerji desteği verilmesi, akaryakıtta KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi istendi. GAP ile bağlantılı olarak tarım endüstrisini geliştirecek projeler üretilmesi ve bölge genelinde organik tarımın yaygınlaştırılması yönünde teşvikler sağlanması istendi. Tarımsal teşviklerin ürün bazında yaygınlaştırılması, ödemelerin zamanında yapılması, kuru meyve-sebze üretim ve pazarlamasının desteklenmesi gerektiği belirtilen raporda, sınırlardaki mayınlı arazilerin temizlenerek organik tarım amaçlı kullanımının sağlanması üzerinde duruldu. Başta Irak olmak üzere, Ortadoğu ülkeleriyle sınır ticaretinin geliştirilmesi için gerekli fiziki altyapı ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde durularak, bölgenin bütün komşu ülkeler ile sınır ticaretinin desteklenmesi istendi. Raporda, ekonomik alanda olduğu gibi temel insani gereksinimlerin başında gelen sağlık, eğitim, ulaşım vb. fiziki altyapı eksikliklerinin giderilmesinin bölge açısından oldukça önemli olduğu belirtildi. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu tarihi, kültürel, sosyolojik ve coğrafik yapısı itibariyle turizm açısından cazibesi vurgulanarak, Diyarbakır Surları, Zeugma, Nemrut, Hasankeyf, Harran, Balıklıgöl, Belkıs ve diğer kültürel değerlerin turizm lehine yeterince kullanamadığına dikkat çekildi. Bölgenin turizm potansiyelinin günyüzüne çıkarılması için, ulusal ve uluslararası arenada tanıtımı yapılması belirtilen raporda, bölgenin turizm destinasyonu yapılması vurgulanarak, özel sektörün turizm yatırımlarına yönelmesinin teşvik edilmesi, yap-işlet-devret modeliyle özel sektöre gerekli tahsisatların önünün açılması istendi.

İÇ ANADOLU BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

İç Anadolu: Tahir Büyükhelvacıgil Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Raporda, sektörel ve bölgesel teşviğe geçinceye kadar teşviksiz illerin geri kalmış ilçelerine teşvik verilmesi üzerinde durularak, yeni Teşvik Yasası hazırlanırken nakliye, limanlara uzaklık gibi girdi maliyetleri de göz önüne alınması, kaldırılan yatırım indiriminin Marmara Bölgesi gibi gelişmiş bölgelerin dışında mutlaka uygulanması istendi. Bölgede yapımına başlanan, ancak ödeneksizlik nedeniyle çok yavaş ilerleyen otoyol ve duble yolların ödeneklerinin artırılarak, bir an önce bitirilmesi, daha hiçbir çalışmaya başlanmamış olan tek şeritli yolların da duble yola dönüştürülmesi öncelikli talepler arasında yer aldı. Bölgedeki bütün demiryolu ağının Hızlı Tren Projesi kapsamına alınması talep edilen raporda, Eskişehir'in Gemlik limanına, Konya'nın Antalya limanına bağlantısının demiryolu ile sağlanması ve Konya-Mersin tren yolunun rehabilite edilmesi istendi. Ayrıca, Kayseri Havaalanı Terminal binasının kapasitesinin yükseltilmesi, Konya iline sivil havaalanı kurulması ve uçak seferlerinin arttırılarak yurtdışı bağlantılı seferlere dönüştürülmesi vurgulandı. İç Anadolu Bölgesi'nin tarım ve hayvancılıkta temel bir yapısal dönüşüme ihtiyacı olduğunun altı çizilerek, bölgede üniversitelerin Ziraat Fakülteleri bünyesinde gen çalışmalarının yapılabilmesi için Tarımsal Araştırma Enstitüleri kurulması istendi. Sulama kanalları ihalelerinin yapılıp sulu tarıma geçilmesi ve damlama sulama sistemine geçişin yaygınlaştırılması vurgulandı. Toplam on iki projeden oluşan KOP-Konya Ovası Sulama Projesi'ne yeterli ödenek ayrılarak sürekliliğin sağlanması ve projenin biran önce bitirilmesinin altı çizilen raporda, tarımda kullanılan yakıtta ÖTV alınmaması belirtildi. Pancarda kotanın hiç değilse şeker fabrikası olan bölgelerde kısmen kaldırılması istenirken, lisanslı depoculukta uygulamaya geçilmesi için gerekli vergisel düzenlemelerin yapılması, ayrıca bankacılık ve sigortacılık ayağında da çalışmalara hız verilmesi ifade edildi. Raporda, Başbakanlık tarafından TBMM'ye sevk edilen İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu'nun iş âlemine yeni vergiler ve mevcut vergilerde belirli değişikliklere giderek ek yükler getirmekte olduğu vurgulandı. İş âlemini en fazla etkileyecek olan ek yüklerin başlıcaları, "Konak-

İSTANBUL TRAKYA BÖL

İstanbul'un en fazla 17 milyonluk bir nüfusu kaldırabileceğinin uzamanlar tarafından ifade edildiğine dikkat çekilen raporda, göçün önlenmesi üzerinde duruluyor. Kırsal kesimlerden gelen göçü engellemek için Adapazarı, Bolu, Bilecik, Eskişehir ve Afyon gibi ara bölgelerde sanayi bölgeleri kurulmasının gerekliliği üzerinde durulan raporda, gecekondulaşmaya karşı tavizsiz mücadele edilmesi ve asla imar affının gündeme taşınmaması isteniyor. Ayrıca, nitelikli işgücü için, "İstanbul İstihdam Stratejisi" oluşturulması ve böylece işsizliğin azaltılmasının hedeflemesi isteniyor. Trakya bölgesi planlama çalışmalarının ivedilikle hayata geçirilmesi belirtilen raporda, Trakya Master Planı'nda değişiklik yapılarak, verimsiz alanların, sanayi bölgesi olmasının yolunun açılması vurgulandı. Çevreyi kirletmeyen, Trakyalıları tedirgin etmeyecek, elektrik ve elektronik alanındaki firma yatırımlarının bölgeye yönlendirilmesi talep edildi. AB'ye tam üyelik sürecinde olan Türkiye'nin, bu sürecine bölge illerinin sorunsuz ve tam ahenkli bir şekilde uyum sağlayabilmesi ve sıkıntıların soruna dönüşmeden çözümü için Yerel ve Ekonomik Sosyal Konsey oluşturulması

lama Vergisi", "İlan ve Reklâm Vergisi", "Elektrik ve Gaz Tüketim Vergisi", "Emlak Vergisi" ve "Çevre Temizlik Vergisi" olarak raporda yer aldı. Sosyal Güvenlik Kanunu'nda Bağ-Kur'luların haklarının iyeleştirilerek diğer sosyal güvenlik kurumlarıyla eşit statüye getirilmesi istendi. Mesleki eğitimin, işsizlik fonundan desteklenmesi belirtilen raporda, zorunlu istihdamın da kaldırılması ve üretime yönelik istihdamı destekleyecek kalkınma modelleri oluşturulması talep edildi. KOBİ'lerin finans kaynak sorunları da çözüme kavuşturulması istenen raporda, İslam Özel Sektörünü Geliştirme Kurumu'ndan da bir an önce yararlandırılması istendi. "Yatırım Destek Ajansı"nın yabancı yatırımcıyı Anadolu'ya çekmesi için "bölgeye sanayi altyapısını ve organize sanayi bölgelerini görerek, yabancı sermayenin yatırım yapmasını teşvik etmeli ve özendirmelidir" denilen raporda, sektörler için kümeleme projelerine destek verilmesi talep edildi.

GESİNİN ÖNCELİKLERİ

Murat Yalçıntaş İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

istendi. Raporda, ulaşım açısından, Tekirdağ Çevre Yolu ile Kınalı Ayrımı, Tekirdağ-Malkara-İpsala "bölünmüş yol" çalışmalarının öncelikle tamamlanması vurgulanıyor. Duble yol yapım çalışmalarına, "Çerkezköy-Vize-Pınarhisar-Dereköy" hattının da dahil edilmesi isteniyor. Çorlu Havaalanı'nın Trakya Havaalanı olarak genişletilmesi, yurtiçi ve yurtdışı seferlere açılması,Edirne-İstanbul hattında "hızlı tren projesi" planlanıp uygulanması, Çanakkale'nin İstanbul, İzmir ve Bursa ile olan karayolu bağlantılarının uluslararası standartlara kavuşturulması isteniyor. "İstanbul trafiğine alternatif olarak Edirne ile Ege illeri arasındaki ulaşım, bir otoyol projesiyle Çanakkale üzerinden sağlanmalı ve Çanakkale Boğazı da bir köprüye kavuşturulmalı" denilen raporda, TOBB tarafından "yap-işlet-devret" yöntemiyle modernizasyonu yapılacak Dereköy Sınır Kapısı'nın, TIR trafiğine açılması isteniyor. Trakya bölgesindeki ticaret ve sanayi odalarının en önemli taleplerinden birinin organize sanayi bölgelerinin desteklenmesi olarak belirtilen raporda, OSB'lerdeki girişimcilere yatırım indirimi, üreticilere vergi indirimi sağlanması ifade edilerek, OSB'lerin yetki ve sorumluluğunun artırılması talep edildi. Trakya'nın hayat damarlarından biri olan "Ergene Havzası Master Planı" çalışmalarının öncelikle bitirilmesi istendi. Raporda "Trakya Bölgesi Yüzey ve Yeraltı Sularının Kullanım ve Yönetim İdari Yapısı" çalışmalarının başlatılması gereği vurgulandı. Tarım alanında önemli bir sorun olarak ifade edilen, sanayileşme uğruna verimli tarım arazilerinin kaybedilmemesi üzerinde durulan raporda, bilinçli bir yaklaşımla organik tarımın teşvik edilmesi ve Trakya bölgesinde özellikle yağlı tohumlu bitkilerin desteklenmesi istendi. Trakya bölgesinin, AB ülkelerine yönelik olarak önemli bir hayvan ürünleri ihracat merkezi haline gelebilieceğine dikkat çekilerek, AB ile imzalanan Gümrük Birliği anlaşmalarının, özellikle tarım ürünleri bölümünün gözden geçirilmesi talep edildi. Bölgede bulunan linyit rezervlerinin değerlendirilerek termik santral kurulması belirtilen raporda, bölgedeki iş adamlarının, Çerkezköy, Veliköy ve Karaağaç Sanayi bölgelerinin de acilen doğalgaza kavuşturulmasını talep ettikleri ifade edildi.

MARMARA BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Marmara: Celal Sönmez Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

İstanbul'un başlı başına ele alınması gereken büyük bir metropol olduğu belirtilen raporda, İstanbul'un sorunlarına ilişkin çözümler üretilirken, Bursa, Kocaeli ve Sakarya ile birlikte, Güney Marmara'yı bir bütün olarak ele almanın daha yararlı olacağı üzerinde duruldu. Raporda, sadece dört kentin ihracatları toplamının Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 72,3'ünü oluşturduğuna dikkat çekildi. Bursa'nın ihracat sıralamasında İstanbul'dan sonra ikinci sırada olduğu ve 197 yabancı şirkete ev sahipliği yaptığı belirtildi. İstanbul'u rahatlatmak için yapılan metropoliten planlamasında, özellikle Güney Marmara göz önüne alınıp, bu bölgenin mülki ve Sivil Toplum Kuruluşu (STK) idarecilerinin de etkin olarak katıldığı platformlar kurularak politikalar geliştirilmesi istendi. Bölgenin yoğun iç göç almakta olduğu vurgulanarak, iç göçün yarattığı sorunlara çözüm üretmek zorunluluğu üzerinde duruldu. İstihdam ve asayiş açısından bölgedeki polis teşkilatının sayısal anlamda güçlendirilmesi, gerekli teçhizatla donatılması, polis teşkilatının hareket kabiliyeti yüksek birimlerle desteklenmesi talep edildi. Sanayileşmenin de yoğun olduğu bölgede, çevrenin korunması yönünde etkin önlemler alınması istendi. Yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesi gerektiği ifade edilen raporda, çevre ile ilgili tüm izinlerin verilmesi konusunda yetkili tek bir birim oluşturulmasının gerekliliği vurgulandı. Raporda, su kaynaklarının kirletilmesinin önüne geçilmesi açısından, ülke genelindeki su kaynaklarının interkonnekte sisteme bağlanarak su sıkıntısı çeken bölgelere su transferine imkân veren bir şebeke tesisi veya deniz suyunun arıtılması gibi değişik alternatiflerin değerlendirilmesi üzerinde duruldu. Gebze ve Dilovası'nda ayrı ayrı arıtma tesisleri kurulması ve Dilovası'nın yerleşim birimlerinden arındırılması, İznik Gölü'nün de korunması için alternatif çözümlere dikkat çekildi. Bursa Yenişehir Havaalanı'nın iç ve dış hat taşımacılığına açılarak, kullanımının yaygınlaşabilmesi için bir süreliğine vergi muafiyeti kapsamına alınması belirtilen raporda, Balıkesir ve Körfez Hava Limanları'na işlerlik kazandırılması, Körfez Havalimanı'nın pistinin uzatılması istendi. İstanbul- Bursa-İzmir otobanının acilen tamamlanması, Çanakkale, Balıkesir, Bilecik, Bolu illerinin, ilçeleri ile olan karayolu bağlantılarının iyileştirilmesi talep edildi. Ro-ro seferleri için Çanakkale liman ücretlerinden devletin aldığı payın düşürülmesi, Bandırma Limanı konteynır taşımacılığına uygun hale getirilmesi istendi. "Ücretler üzerindeki yükler gibi girdi maliyetlerini artıran unsurlar nedeniyle rekabet gücü azalan yerli üreticinin, bölge zeytinciliğini markalaşma, standardizasyon ve ihracat konusunda desteklenmesi talep edilen raporda, Madra ve Havran barajlarından zeytin üreticisine yeterli miktarda su verilmesi istendi.